

Huvudman

Kulturella föreningen för välgörande ändamål
Husievägen 17, 212 33 Malmö
Organisationsnummer: 846005-2155

Ärendet

Tillsyn av Al-Salamahskolan; nu fråga om uppföljning av beslut den 2022-06-02

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Beslutet får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen (2010:800) inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har under höstterminen 2021 och vårterminen 2022 genomfört en tematisk tillsyn av fristående skolor med konfessionell inriktning samt tillsyn av undervisning på vetenskaplig grund. I den tematiska tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten följer gällande bestämmelser om att undervisningen är saklig, allsidig och vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, att undervisningen är icke-konfessionell samt om utbildning och undervisning bedrivs i enlighet med läroplanens värdegrund. I samband med Skolinspektionens tillsyn har myndigheten utöver de områden som ingått i den tematiska tillsynen, även kontrollerat om verksamheten följer gällande bestämmelser om elevens val, skolans val och modersmålsundervisning.

Skolinspektionen har den 2022-06-02 beslutat att förelägga Kulturella föreningen för välgörande ändamål att senast den 2022-08-15 vidta åtgärder för att avhjälpa brister avseende att undervisningen i elevens val och skolans val inte utgår från ett eller flera av grundskolans ämnen enligt skollagen. Vidare har Skolinspektionen till-

delat Kulturella föreningen för välgörande ändamål en anmärkning avseende brister i arbetet med modersmålsundervisning och erbjudande av ett urval av ämnen inom elevens val.

Kulturella föreningen för välgörande ändamål har efter beviljande av anstånd den 2022-08-22 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Kompletterande redovisning har inkommit den 2022-09-15.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Kulturella föreningen för välgörande ändamål har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Undervisning i elevens val och skolans val

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av den inkomna redovisningen samt kompletteringen till denna framgår huvudsakligen följande. Skolans val ges som undervisning i arabiska, vilken utgår från grundskolans kursplan i moderna språk. Elevens val ges som undervisning i antingen skrivstil i arabiska, arabisk kultur eller arabisk drama och sång. Elever i årskurs 4-9 ges också möjlighet att fördjupa sig i datorskrivning på arabiska. Undervisningen i elevens val utgår från grundskolans ämnen modersmål, moderna språk respektive musik.

Rättslig reglering

Enligt 10 kap. 4 § skollagen ska undervisningen i grundskolan omfatta ämnena bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, musik, naturorienterande ämnen: biologi, fysik och kemi, samhällsorienterande ämnen: geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap, slöjd, svenska eller svenska som andraspråk och teknik. Därutöver ska det som ämne finnas moderna språk och, för elever som ska erbjudas modersmålsundervisning, modersmål. Vidare ska det finnas elevens val och skolans val. Undervisningen i elevens val ska syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen.

Av 9 kap. 9 § skolförordningen framgår att timplanen anger ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Rektorn beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdraga åt någon annan att fatta sådana beslut. Vidare framgår av 9 kap. 11 § skolförordningen att undervisning i ett ämne inom elevens val eller skolans val till sitt innehåll och sin inriktning ska vara förenlig med kursplanen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Undervisning i modersmål

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av den inkomna redovisningen samt kompletteringen till denna framgår att alla elever nu läser arabiska som modernt språk inom ramen för skolans val och alltså inte som modersmålsundervisning.

Rättslig reglering

Av 10 kap 7 § skollagen framgår att en elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet och eleven har grundläggande kunskaper i språket.

I 5 kap. 7 § skolförordningen hänvisas till grundläggande bestämmelser om huvudmannens skyldighet att erbjuda modersmålsundervisning i bland annat 10 kap. 7 § skollagen. Huvudmannen är också skyldig att erbjuda elever som är adoptivbarn och har ett annat modersmål än svenska modersmålsundervisning, även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet. Rektorn beslutar om en elevs modersmålsundervisning.

Av 5 kap. 8 § skolförordningen framgår att modersmålsundervisning får anordnas som språkval i grundskolan och specialskolan, som elevens val, inom ramen för skolans val, eller utanför den garanterade undervisningstiden.

Enligt 5 kap. 9 § skolförordningen får modersmålsundervisning inte omfatta mer än ett språk för en elev. En romsk elev som kommer från utlandet får dock ges modersmålsundervisning i två språk, om det finns särskilda skäl.

I kursplanen för modersmål i grundskolan anges under rubriken Ämnets syfte att undervisningen i ämnet modersmål ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i och om sitt modersmål (förordning [SKOLFS 2010:37] om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, del 5 Kursplaner, modersmål).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Elevers val

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av den inkomna redovisningen samt kompletteringen till denna framgår, som även redovisats ovan under *Undervisning i elevens val och skolans val*, i huvudsak följande. Eleverna kan som elevens val välja att fördjupa sig i antingen skrivstil i arabiska, arabisk kultur eller arabisk drama och sång. Elever i årskurs 4-9 ges också möjlighet att fördjupa sig i datorskrivning på arabiska. Undervisningen i elevens val utgår från ämnena modersmål, moderna språk respektive musik.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 4 § skollagen framgår att det i grundskolan ska finnas elevens val och skolans val. Undervisningen i elevens val ska syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen.

I 9 kap. 8 § skolförordningen hänvisas till bestämmelser om elevens val i 10 kap. 4 § skollagen. Vidare framgår att huvudmannen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Som elevens val får ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk) erbjudas.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Sara Carlsson.

Utredaren Johanna Tinghammar Bruck har varit föredragande i ärendet.